

Program dela in finančni načrt
Knjižnice Toneta Seliškaria Trbovlje za leto 2026

Katra Hribar Frol, mag., direktorica

Trbovlje, januar 2026

Vsebina

1.	UVOD	3
2.	JAVNI INTERES	4
3.	ZAKONSKE OSNOVE	6
4.	NAMEN PROGRAMA DELA ZA LETO 2026	7
5.	VSEBINSKI PRIKAZ KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI IN LETNI CILJI	9
5.1.	Uporabniki in splošna dostopnost knjižnice in knjižničnih storitev	9
5.2.	Člani knjižnice	10
5.3.	Knjižnično gradivo – redni letni nakup in odpis	11
5.4.	Medknjižnična izposoja	13
5.5.	Domoznansko gradivo	13
5.6.	Izposoja	13
5.7.	Zaposleni in organizacija knjižnice	13
5.7.1.	<i>Zaposleni – kadrovski načrt za leto 2026</i>	13
5.7.2.	<i>Izobraževanje zaposlenih</i>	14
5.7.3.	<i>Organizacija knjižnice</i>	14
5.8.	Knjižnični informacijski sistem in IKT oprema	16
5.9.	Spletna stran knjižnice	16
5.10.	Promocija, marketing knjižnice ter podporniki knjižnice in njen ugled v lokalni skupnosti	17
5.11.	Povezovanje z drugimi javnimi zavodi in vzgojno-izobraževalnimi ustanovami v lokalni skupnosti	18
5.12.	Projekti in kulturne prireditve (obknjižnična dejavnost) ter domoznanstvo ...	19
5.12.1.	<i>Projekti in kulturne prireditve</i>	19
5.12.2.	<i>Domoznanstvo</i>	20
6.	FINANCIRANJE, INVESTICIJE, VZDRŽEVANJE, RAZVOJ	21
6.1.	Pridobivanje dodatnih sredstev	21
7.	ZAKLJUČEK	21
	PRILOGA 1: FINANČNI NAČRT KNJIŽNICE TONETA SELIŠKARJA TRBOVLJE ZA LETO 2026 (pripravila: Damjana Žnidarič)	23
	PRILOGA 2: PROGRAM PROJEKTOV V KNJIŽNICI TONETA SELIŠKARJA TRBOVLJE V LETU 2026	24
	PRILOGA 3: KADROVSKI NAČRT KNJIŽNICE TONETA SELIŠKARJA TRBOVLJE V LETU 2026	32
	PRILOGA 4: CENIK 2026 - KNJIŽNICA TONETA SELIŠKARJA TRBOVLJE	34

1. UVOD

Javni zavodi, med katere sodijo tudi splošne knjižnice, s svojim delovanjem vplivajo na celotno družbo oz. na vsakega posameznika, saj jim omogočajo zadovoljevanje zdravstvenih, izobraževalnih in kulturnih potreb. Knjižnica je (splošno gledano) zbirka knjig (vedno bolj pa tudi drugega knjižničnega gradiva – revij, časopisov, CD-jev, DVD-jev, elektronskih virov ...), ki je urejena sistematično; je pa tudi prostor oz. zgradba, kjer je ta zbirka (s)hranjena. Dandanes pa knjižnica seveda ni več le prostor, kjer se hranijo knjige in so uporabniki tiho ter vsak zase iščejo informacije, ki jih potrebujejo. Vloga knjižnic kot virov informacij in znanja se namreč v dinamičnem elektronskem okolju hitro in nenehno spreminja.

Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje (v nadaljevanju KTS Trbovlje) je informacijsko središče za podatkovno, bibliografsko, usmerjevalno in tematsko informiranje. Je tudi kulturno, sprostitveno in izobraževalno središče, saj hrani različne vrste gradiv, iz katerih oz. s pomočjo katerih zaposleni uporabnikom posredujejo želene informacije. Je komunikacijsko in socialno središče skupnosti, saj se v okviru prireditev in drugih družbenih dejavnosti, ki jih izvaja (fizično ali virtualno), ljudje družijo in posledično krepijo vezi v skupnosti. S svojim delovanjem posredno vpliva na delovanje oz. dogajanje v lokalni skupnosti in preko tega na lokalno gospodarstvo in regionalni razvoj na splošno, socialno omrežje oz. stike, okoljevarstvo ipd., seveda pa v prvi vrsti skrbi za blaginjo knjižničnih uporabnikov – nudi jim informacije, ki jih potrebujejo, omogoča samoizobraževanje in prostočasno druženje v knjižničnih prostorih ali v okviru družabnih omrežij ter vabi h kulturnemu udejstvovanju, saj se zaveda dejstva, da obstoj knjižnice, ki je nihče ne potrebuje, nima pomena.

Želimo si, da tako tudi ostane in tej želji smo prilagodili Program dela in finančni plan Knjižnice Toneta Seliškarja Trbovlje za leto 2026. Program dela je dokument, ki določa obseg, vsebino in organizacijo dela v knjižnici in je tesno povezano z vsebinskimi in materialnimi vidiki delovanja KTS Trbovlje.

1.1. Vizija Knjižnice Toneta Seliškarja Trbovlje

Živimo v neprijaznih časih, v obdobju, zaznamovanem z gospodarsko krizo, ko je knjiga dobrina, ki si je ne more privoščiti vsakdo, niti vsakdo ne more dostopati do knjižničnega gradiva in drugih virov informacij. Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje tako teži k odpiranju in fizičnemu ter virtualnemu podajanju roke prebivalcem lokalnega prostora, v katerem deluje. Vse to počne s pomočjo zadovoljnih zaposlenih, saj le posamezniki, ki se lahko poistovetijo z okoljem, v katerem so zaposleni, delajo dobro, kvalitetno in z željo pomagati drugim. Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje tako stremi k temu, da bo še naprej javni zavod, ki bo uporabnikom in članom dvigoval kvaliteto življenja, jim omogočal izobraževanje, zapolnjeval prosti čas in jih kulturno ozaveščal.

1.2. Vrednote Knjižnice Toneta Seliškarja Trbovlje

Najvišje vrednote vsake knjižnice so zapisane besede, t. i. kulturna dediščina, k ohranjanju in širjenju katere teži tudi Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje. Poleg tega stremi k zadovoljnim uporabnikom, kar dosežemo s človečnostjo, odprtostjo, strpnostjo, tolerantnostjo, spoštovanjem osebnega prostora, kakovostjo lastnih storitev in strokovnostjo zaposlenih.

Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje je javni zavod, ki ga je ustanovila Občina Trbovlje. Sodi med slovenske splošne knjižnice in deluje na območju občine Trbovlje.

Knjižnico od 4. 7. 2016 zastopa, predstavlja in vodi direktorica Katra Hribar Frol, ki je 4. 7. 2021 nastopila že svoj drugi direktorski mandat.

Ime: Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje, skrajšano ime KTS Trbovlje

Pravnoorganizacijska Oblika: javni zavod

Šifra dejavnosti: 92.511

Sedež: Ulica 1. junija 19, 1420 Trbovlje Ustanovitelj: Občina Trbovlje

Matična številka: 15673073

Številka računa SI56 0110 0600 8382 084, MF RS, UJP Ljubljana

Telefon: 03/56 25 712 oddelek za odrasle, 03/56 25 714 oddelek za mladino, 03/56 25 715 nabava in obdelava gradiva, 03/56 25 719 enota Dom svobode, 03/56 25 710 direktorica

Elektronski naslov knjižnice: knjiznicatrb@trb.sik.si

Spletna stran: www.knjiznica-trbovlje.si

Knjižnico upravlja Svet zavoda Knjižnice Toneta Seliškarja Trbovlje.

Knjižnico Toneta Seliškarja Trbovlje sestavljajo naslednje organizacijske enote: osrednja knjižnica, krajevna knjižnica enota Dom svobode in oddelka za mladino ter odrasle (s čitalnico in e-čitalnico).

2. JAVNI INTERES

Dejavnosti, ki jih zavod opravlja v javnem interesu kot javno službo, so:

47.690	Trgovina na drobno z izdelki za kulturo, šport in zabavo, d. n.
47.790	Trgovina na drobno z rabljenim blagom
58.110	Izdajanje knjig
58.190	Drugo založništvo, razen izdajanja programske opreme
59.200	Snemanje in izdajanje zvočnih zapisov in muzikalij
62.900	Druge z informacijsko tehnologijo in računalniškimi storitvami povezane dejavnosti
63.910	Dejavnosti spletnih iskalnikov
72.200	Raziskovalna in razvojna dejavnost na področju družboslovja in humanistike
82.100	Pisarniške dejavnosti
82.300	Organiziranje razstav, sejmov, srečanj

85.520	Izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje na področju kulture in umetnosti
90.130	Drugo umetniško ustvarjanje
90.310	Obratovanje objektov za kulturne prireditve
91.110	Dejavnost knjižnic
93.299	Druge nerazvrščene dejavnosti za prosti čas
94.200	Dejavnost sindikatov

Zavod opravlja knjižnično dejavnost, kot javno službo, ki zajema:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva;
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij;
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov;
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev;
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij;
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov;
- informacijsko opismenjevanje;
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik;
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

Javna služba je tudi dejavnost knjižničnega informacijskega servisa za izmenjavo podatkov v nacionalnem vzajemnem bibliografskem sistemu, ki je namenjena zagotavljanju:

- pogojev za delovanje vzajemnega bibliografskega sistema;
- dostopnosti elektronskih virov informacij v tem sistemu.

Zavod zagotavlja storitve tudi za skupine prebivalcev s posebnimi potrebami.

Zavod v okviru javne službe opravlja tudi:

- sodeluje v vseživljenjskem izobraževanju;
- zbira, obdeluje, varuje in posreduje domoznansko gradivo;
- zagotavlja dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih;
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture;
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami;
- organizira kulturne prireditve, ki so povezane z njihovo dejavnostjo;
- prireja seminarje, strokovna posvetovanja, tečaje, predavanja;
- vzdržuje stike s sorodnimi zavodi doma in v tujini;
- izmenjuje knjižnične prireditve in razstave;
- pripravlja in izdeluje vse vrste publikacij v knjižni in neknjižni obliki;
- opravlja dejavnost knjižničnega in informacijskega servisa za izmenjavo podatkov v nacionalnem vzajemnem bibliografskem sistemu.

Pri letnem načrtovanju dela v knjižnici izhajamo tudi iz Strateškega načrta Knjižnice Toneta Seliškarja Trbovlje 2021–2026.

Nadvse pomembno je ozaveščanje o knjižnici in njeni dejavnosti v lokalni skupnosti,

spreminjanje misli in vedenja o tem, kaj knjižnica je. Knjižnica je namreč zaupanja vreden in varen (fizičen in virtualen) javni prostor, urejen, stabilen, a hkrati dinamičen. Kot tak nudi osebni in dolgoročen odnos med knjižničarjem, uporabnikom in vsebino knjižnice.

3. ZAKONSKE OSNOVE

Knjižnica spremlja in usmerja strokovno delo na podlagi veljavne področne zakonodaje in dogovorjene knjižničarske politike. Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje izvaja svojo dejavnost na podlagi naslednjih zakonov, pravilnikov, uredb in ostalih predpisov:

Zakoni:

- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP)
- Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15),
- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP),
- Zakon o obveznem izvodu publikacij s spremembami in dopolnitvami (Uradni list RS, št. 69/06 in 86/09),
- Zakon o javnih finančah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US),
- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE),
- Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15 in 14/18),
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/11),
- Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13, 56/15, 63/16 – ZKUASP in 59/19),
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17 in 84/18),
- Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E, 40/12 – ZUJF, 158/20 – ZIntPK-C in 203/20 – ZIUPOPdVE),
- Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14),
- Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo in 177/20),
- Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15, 63/16 – ZDoh-2R, 77/17 – ZMVN-1, 33/19 – ZMVN-1A, 72/19 in 174/20 – ZIPRS2122).

Pravilniki:

- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe,

- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah,
- Pravilnik o razvidu knjižnic,
- Pravilnik o izvajanju knjižničnega nadomestila,
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic,
- Pravilnik o hranjenju, uporabi in izločanju obveznih izvodov publikacij,
- Pravilnik o izdaji dovoljenja za vzajemno katalogizacijo,
- Pravilnik o napredovanju zaposlenih v javnih zavodih na področju kulture.

Kolektivne pogodbe:

- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v RS (Uradni list RS, št. 45/94, 45/94, 39/96, 39/99 – ZMPUPR, 82/99, 102/00, 52/01, 64/01, 43/06 – ZKoIP, 60/08, 32/09, 32/09, 40/12, 46/13, 106/15, 46/17, 2/17 – popr., 80/18, 160/20 in 88/21).

Ostali predpisi:

- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic,
- Uredba o posredovanju informacij javnega značaja,
- Pravilnik o merilih za ugotavljanje redne delovne uspešnosti direktorjev pravnih oseb javnega prava s področja kulture (Uradni list RS, št. 7/09, 33/10, 50/17 in 111/21),
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018 – 2028),
- statut Zveze bibliotekarskih društev Slovenije,
- Navodila za izločanje in odpis knjižničnega gradiva ,
- Etični kodeks slovenskih knjižničarjev,
- Odlok o ustanovitvi Knjižnice Toneta Seliškarja, Uradni vestnik Zasavja,
- Strateški načrt Knjižnice Toneta Seliškarja Trbovlje 2026–2031.

4. NAMEN PROGRAMA DELA ZA LETO 2026

Kratkoročni cilji so vsako leto opredeljeni v programu dela za naslednje leto (letni cilji). So izvedbena podpora našim dolgoročnim ciljem, ki si jih zastavimo za približevanje Standardom za splošne knjižnice, ki naj bi jih dosegli do konca leta 2028 z upoštevanjem Strategije razvoja slovenskih splošnih knjižnic in Strateškega načrta knjižnice. Med njimi so najpomembnejši tisti, ki opredeljujejo vlogo in namen knjižnične zbirke, vlogo uporabnikov in storitev zanje, razpolaganje in potrebo po prostoru in opremi za izvajanje knjižnične dejavnosti, opremljenost z informacijsko-komunikacijsko opremo in njeno dostopnostjo, razvoj bralne kulture in informacijske pismenosti, pomen domoznanstva ter strokovnost zaposlenih. Z letnimi cilji, ki so opredeljeni v nadaljevanju dokumenta, bomo poskrbeli za izpolnjevanje poslanstva knjižnice in njene vizije za prihodnost. Knjižnična dejavnost tako dobi vsakoletno vsebino. Zavedati se je treba, da uspešno uresničevanje knjižnične dejavnosti na vsakoletni ravni prinaša dolgoročni razvoj knjižnice, ki je namenjena celotni lokalni skupnosti, njenemu razvoju v kulturnem in informacijskem pogledu.

Vsebino delovanja knjižnice največkrat podpremo s statističnimi podatki. Uradni statistični podatki za leto 2025 bodo dostopni na spodaj navedeni spletni strani po opravljenih meritvah, predvidoma konec marca 2026.

<http://cezar.nuk.uni-lj.si/statistika/index.php>.

Vsebinsko nam torej narekuje poznavanje lokalne skupnosti, okolja, prebivalcev, posameznih skupin, usmerjenost k izpolnitvi dolgoročnih ciljev, upoštevanje zakonodaje in seveda finance, ki nam jih zagotavljata ustanoviteljica Občina Trbovlje (za knjižnično gradivo in delovanje) in državni proračun (Ministrstvo za kulturo, za knjižnično gradivo), k čemur moramo prišteti še lastna sredstva in sredstva z razpisov ali javnih povabil, primernih za splošne knjižnice.

5. VSEBINSKI PRIKAZ KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI IN LETNI CILJI

Program dela Knjižnice Toneta Seliškarja Trbovlje je oblikovan v skladu s predhodno naštetimi zakonodajo in predpisi, ki opredeljujejo knjižničarsko dejavnost, standardi in strategijo razvoja slovenskih splošnih knjižnic in predvsem v luči zavedanja, da knjižnica ne more obstajati niti brez svojih obiskovalcev in članov niti brez svojih zaposlenih.

5.1. Uporabniki in splošna dostopnost knjižnice in knjižničnih storitev

Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje ima v svojih dveh oddelkih in v dislocirani enoti Dom svobode poleg članov, ki vračajo, ali si izposojajo knjižnično gradivo, dnevno tudi velik obisk posameznikov, ki niso člani knjižnice, a so redni uporabniki knjižničnih storitev – na primer prebirajo dnevno časopisje ali uporabljajo računalnike v e-čitalnici, učence, dijake in študente, ki knjižnične prostore uporabljajo za samostojno ali skupinsko učenje – tako v virtualnem kot fizičnem prostoru. Tem bo knjižnica omogočala kakovostno uporabo knjižničnih storitev, saj so potencialni člani knjižnice – njihov čas v knjižničnih prostorih bo knjižnica v letu 2026 izboljšala že z nekaj majhnimi, a prijaznimi ukrepi, ki v preteklih letih niso bili realizirani, ali pa so bili s strani naših članov in uporabnikov tako dobro sprejeti, da bomo z njimi nadaljevali tudi v letu 2025.

Novi aktivnosti v letu 2026:

- obiski knjižničarjev v Domu upokojencev Franca Salamona Trbovlje enkrat mesečno z namenom promocije branja, izposoje knjižničnega gradiva in prebiranja zgodb in pravljic,
- knjižnični »vlog« Vsi smo zgodbe, objava na spletni strani knjižnice, mesečno,
- polletni napovedniki dogodkov, prireditev in aktivnosti v KTS Trbovlje,
- omogočena izposoja e-filmov preko platforme Baza slovenskih filmov v sodelovanju z zavodom Filmoteka,
- objave o knjižničnih aktivnostih in dejavnostih na portalu Visit Trbovlje,
- povabilo podjetjem in zavodom v občini, da kot praznično darilo svojim zaposlenim podarijo bon za članarino v naši knjižnici,
- uvedba domoznanske bralne značke za člane knjižnice,
- organizacija in izvedba knjižnega sejma,

Nadaljnje izvajanje aktivnosti iz prejšnjih let:

- možnost tihega branja knjig in aktualnih izvodov serijskih publikacij v prenovljenih prostorih knjižnice (nekdanje Borovo),
- tihi bralni klub,
- polletni napovedniki dogodkov, prireditev in aktivnosti v KTS Trbovlje,
- poletni šahovski krožek
- obiski knjižničarjev v Domu upokojencev Franca Salamona Trbovlje v družbi kužkov, katerih lastniki so, z namenom povezovanja in prebiranja zgodb in pravljic, v sproščujoči družbi pasjih kosmatincev,
- intenzivno predstavljanje knjižničnih storitev uporabnikom Rdečega križa Slovenije – Območnega združenja Trbovlje, Zavoda Socio in Društva Šent z

- izpostavljanjem možnosti brezplačnega vpisa v knjižnico za brezposelne osebe. boni za brezplačen vpis enega od staršev ob rojstvu otroka v trboveljski porodnišnici,
- otroški kotiček na oddelku za odrasle,
 - informiranje brezposelnih oseb in nudenje pomoči pri korakih, potrebnih za pridobitev nove zaposlitve, tako osebno v prostorih knjižnice kot na daljavo s pomočjo spletnih storitev,
 - brezplačno članstvo za brezposelne osebe, invalide in člane Društva bibliotekarjev Celje,
 - rednim študentom omogočamo plačilo znižane članarine,
 - tudi v letu 2026 bomo ob posebnih dneh/obletnicah (npr. dan slovenskih splošnih knjižnic, noč knjige, slovenski kulturni praznik in po novem tudi zaprtost knjižnic ob epidemijah in pandemijah itd.) omogočali brezplačni prvi (e)vpis v našo knjižnico,
 - povečana ponudba otroškega in mladinskega gradiva za izposajo v otroškem kotičku na oddelku za odrasle,
 - povečana ponudba izbranega dnevnega in tedenskega časopisja ter revij,
 - povečan obseg zbirke domoznanskega gradiva,
 - povečan izbor ponudbe igrač in družabnih iger v naši Igoteki,
 - povečan izbor elektronski in zvočnih knjig v sodelovanju s ponudnikoma IZUM in Audibook,
 - izvedba obiskov Tončka Knjigoljuba v skupinah Vrtca Trbovlje z namenom predstavitve knjižnice in njene dejavnosti predšolski populaciji,
 - intenzivna uporaba spletnih storitev in virtualnih svetov za širjenje bralne kulture in omogočanje dostopa do knjižničnih storitev, dejavnosti in projektov (pravljичne urice na Facebooku, literarni pogovori na spletu, objavljjanje in uporaba YouTube kanala Knjižnice Trbovlje ipd.).

5.2. Člani knjižnice

Ob koncu leta 2024 je bilo v Knjižnico Trbovlje včlanjenih 2.805 aktivnih članov (to je tistih, ki si letno izposodijo vsaj eno knjigo). Pridobivanje novih članov bomo v letu 2026 okrepili tudi tako, da knjižnica ne bo le odpirala svojih vrat, pač pa se bo promovirala in »kazala« v drugih javnih zavodih, organizacijah in podjetjih v lokalni skupnosti ter seveda na spletu, tj. na lastni spletni strani in na profilih na družabnih omrežjih)

Nadaljnje izvajanje aktivnosti iz prejšnjih let (s ciljem doseči povprečje 40 odstotne včlanjenosti):

- izvajanje aktivnosti Mavrična bralnica za uporabnike Zasavskega varstveno-delovnega centra,
- zaposleni bodo pripravili kratko predstavitev Knjižnice Toneta Seliškarja Trbovlje in se dogovorili za predstavitev pri zainteresiranih posameznikih ali skupinah – npr. obiskovanje in predstavitve v osnovnih in srednjih šolah v Trbovljah ter na spletu in družabnih omrežjih,
- intenzivnejša in »pravilnejša« uporaba profilov na družabnih omrežjih (Facebook, Twitter, Instagram in Snapchat) ter na kanalu YouTube za promocijo knjižnice in njene dejavnosti (npr. uporabniki knjižničnih storitev spoznajo in prepoznajo osebe, ki so s knjižnico povezane in lahko po omrežju Facebook postavljajo tudi vprašanja, izražajo želje in mnenja – ne le knjižnici kot ustanovi,

pač pa zaposlenim kot osebam, posameznikom ...).

Nove aktivnosti v letu 2026:

- pogovorni večeri o javni (upo)rabi naravnih, netoksičnih materialov z Non Tox Uni Kum,
- izposoja očal za branje v prostorih knjižnice,
- kotiček s knjigami z večjim tiskom za starejše uporabnike in tiste s slabšim vidom,
- »pismo iz knjižnice« - mesečni razmisleki o aktualnih vsebinah s področja kulture in knjig, ki jih pripravi direktorica Knjižnice Trbovlje in so v obliki pisma objavljeni na spletni strani knjižnice,
- izvedba ankete o zadovoljstvu uporabnikov z našim storitvami in o tem, kaj si od nas, naše dejavnosti in ponudbe želijo v prihodnje – anketo bomo izvajali vsako leto,
- obogatitev prenovljene spletne strani knjižnice z vsebinami, ki so pripravljene v znakovnem jeziku (npr. pravljica o Tončku Knjigoljubu, osnovne in kontaktne informacije knjižnice, itd.),
- spletna biblioterapevtska svetovalnica (spletno mesto, kjer bodo lahko uporabniki predstavili svoje težave, strokovni delavci KTS Trbovlje pa jim bodo priporočili knjigo, ki bi bila primerna za »spopadanje« s temi težavami),
- digitalizirana in spletno dostopna zbirka domoznanskega foto gradiva, ki ga sicer v fizični obliki hrani naša knjižnica,

Število novo vpisanih članov bi radi v letu 2026 ohranili oz. število članov še povečali.

5.3. Knjižnično gradivo – redni letni nakup in odpis

Knjižnično knjižno in neknjižno gradivo je najpomembnejši element knjižnice – zaradi njega in z namenom njegove promocije knjižnica obstaja. Knjižnična zbirka naj bi sicer odražala strokovno delo in cilje zaposlenih ter sledila določenim knjižničnim standardom, a z zavedanjem, da knjižnica obstaja in ostaja predvsem zaradi svojih uporabnikov in članov, bomo zbirko knjižničnega gradiva prilagodili tudi željam in potrebam uporabnikov in članov.

Še naprej bomo intenzivno kupovali in promovirali gradivo dostopno na daljavo, npr. zvočne in elektronske knjige.

Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje na oddelku za odrasle, na mladinskem oddelku in v enoti Dom svobode v svoji knjižni zbirki trenutno hrani približno 72.000 enot gradiva. Smernice priporočajo, naj bi imele knjižnice približno štiri knjige na prebivalca, kar dosegamo.

Osvežitev knjižnične zbirke in povečanje obrata knjižnične zbirke/izposoje gradiva v letu 2026 z nakupom novih aktualnih gradiv/naslovov in hkrati z izločanjem zastarelega gradiva ter z usmerjenim nakupom zvočnih ter elektronskih knjig:

- nakup in promocija elektronskih knjig v okviru platforme Cobiss ELA
- nakup in promocija nosilcev, ki omogočajo prebiranje elektronskih knjig (e-bralniki, tablice, prenosni računalniki),
- nakup in promocija zvočnih knjig v okviru platforme Audibook,

- nakup novih, aktualnih naslovov, po katerih uporabniki in člani Knjižnice Toneta Seliškarja Trbovlje poizvedujejo;
- s tehtnim pristopom k izločanju gradiva bomo poskrbeli, da se ohrani razmerje med leposlovnim in strokovnim gradivom, ki ga prav tako priporočajo standardi za splošne knjižnice (razmerje stroka : leposlovje naj bi bilo 50 : 50).

Pri skrbi za knjižnično zbirko bomo izhajali iz internega akta Upravljanje s knjižnično zbirko Knjižnice Toneta Seliškarja Trbovlje, ki smo ga pripravili in sprejeli decembra 2025 in iz Letnega načrta nakupa knjižnega gradiva 2026, ki smo ga prav tako pripravili decembra 2025.

Letni nakup knjižnega gradiva pa je seveda odvisen tudi od (višine) sredstev, ki jih knjižnici namenita ustanoviteljica Občina Trbovlje in Ministrstvo za kulturo, in od lastnih sredstev knjižnice, ki jih ta nameni za nakup knjižnega gradiva.

Predvidena sredstva za nakup knjižničnega gradiva v letu 2026:

Občina Trbovlje – občinski proračun: 30.000€

Ministrstvo RS za kulturo – republiški proračun: 16.000€ (ocena)

Lastna sredstva KTS Trbovlje: 5.000€

Skupaj: 51.000€

Izhajajoč iz Letnega načrta nabave knjižničnega gradiva v Knjižnici Toneta Seliškarja Trbovlje v letu 2026, smo določili referenčno (povprečno) ceno enote gradiva, ki znaša 25,00 €. V skladu s tem načrtom in v skladu s kriteriji Standardov in Nacionalnim programom za kulturo načrtujemo nakup 519 enot gradiva, kupljenega s sredstvi Ministrstva za kulturo, 1.160 enot gradiva s sredstvi Občine Trbovlje in 200 enot gradiva iz lastnih sredstev.

Načrtujemo nakup 1.534 licenc za e-knjige (COBISS Ela) in 128 licenc za zvočne knjige v servisu Audibook, ki ga bomo opravili s sredstvi Ministrstva za kulturo, Občine Trbovlje in z lastnimi sredstvi. Prav tako načrtujemo nakup serijskih publikacij, a v manjšem obsegu kot do sedaj.

V letu 2026 bomo predvidoma odpisali približno 4,0 % enot knjižničnega gradiva. Za skladnost odpisa s kriteriji bo skrbela knjižnična komisija za odpis knjižničnega gradiva.

Knjižnica bo v letu 2026 omogočala dostop do zvočnih knjig in še naprej nudila možnost izposoje zvočnih in elektronskih knjig ter bralnikov in uporabo podatkovnih zbirk (IUS-INFO, Press Reader, EBSCOhost, ezProxy-seznam virov, Find Info, eBonitete).

Gradivo bomo še naprej skrbno obdelovali in varovali (nadaljnja uporaba varovalnih magnetnih nitk), kar bomo izločili oz. odpisali pa bomo do pregleda s strani Narodne in univerzitetne knjižnice Ljubljana hranili v skladišču in arhivu ter nato na Bukvarni ponudili obiskovalcem. Povezali smo se tudi že (in bomo stik ohranili tudi v letu 2026) z Zmajevo luknjo in jim brezplačno ponudili del odpisanega gradiva.

V letu 2026 nadaljujemo tudi s skrajšanim rokom, ko rezervirana knjiga čaka na člana, - s tem rešujemo težavo dolgih čakalnih vrst za najbolj brano gradivo. Ob praznovanju Noči knjige in dneva slovenskih splošnih knjižnic bomo ponudili tudi možnost vračila

knjig brez plačila zamudnine vsem tistim, ki imajo izposojeno gradivo doma že dlje časa.

5.4. Medknjižnična izposoja

Gradivo, ki ga naša knjižnica nima, člani pa bi ga želeli imeti, jim bomo prek medknjižnične izposoje še naprej naročali iz drugih slovenskih in tujih knjižnic – medknjižnična izposoja na celjskem območju bo tudi v letu 2026 brezplačna.

5.5. Domoznansko gradivo

Knjižnično zbirko domoznanskega gradiva bomo dopolnjevali tudi v letu 2026 in ponovno razposlali že pripravljen dopis za vsa društva, podjetja in organizacije ter tako skušali zajeti publikacije, brošure in letake, ki so bili v preteklosti izdani na območju Trbovelj. Še naprej se bomo povezovali s Trubarjevim antikvariatom in pregledovali njihovo ponudbo gradiva iz Trbovelj in o Trbovljah. Dodatno bomo z letom 2026 v domoznansko zbirko intenzivneje vključevali tudi neknjižno gradivo (npr. serijske publikacije, zemljevide, slikovno gradivo).

S ponosom bomo intenzivno predstavljali in promovirali spominsko knjižno zbirko Tineta Lenarčiča, ki smo jo otvorili decembra 2018, vanjo pa so vključene knjige, ki jih je gospod Lenarčič prebiral in nekatere med njimi tudi napisal, naši knjižnici pa jih je prijazno podarila njegova družina.

V okviru aktivnosti v projektu digi.komp smo novembra 2023 uredili spletno domoznansko foto zbirko KTS Trbovlje, ki je javno dostopna javnosti – v letu 2026 bomo zbirko aktivno promovirali.

Nadaljevali bomo tudi s srečani knjižnične domoznanske skupine, ki enkrat mesečno v družbi lokalnega ljubitelja zgodovine, Roka Strniše, raziskuje zgodovino našega kraja.

Intenzivno se bomo povezovali tudi z Antonom Liscem, ki nam prijazno odstira tančice zgodovine nekdanje premogokopne dejavnosti v Trbovljah.

5.6. Izposoja

V letu 2025 so si obiskovalci v naši matični knjižnici in enoti na dom izposodili 95.642 enot gradiva – želimo, da bi se v letu 2026 to število še povečalo, kar bomo dosegli z že prej omenjeno premišljeno politiko nakupa in odpisa knjižničnega gradiva ter z intenzivno promocijo knjižnih novosti, izpostavljanjem redkeje izposojenega gradiva, pripravo tematskih razstav gradiva in z namenskimi literarnimi večeri, kjer bomo predstavljali popularne, posebne in seveda tudi lokalne avtorje ter njihova dela.

5.7. Zaposleni in organizacija knjižnice

5.7.1. Zaposleni – kadrovski načrt za leto 2026

V letu 2026 in letih pred tem ter tudi v prihodnje, težimo k zaposlitveni strukturi, ki bo v

skladu s Strokovnimi priporočili in standardi za splošne knjižnice, ki jih pripravlja Nacionalni svet za knjižnično dejavnost. Po pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe, ki določa minimalne pogoje na podlagi triletnega slovenskega povprečja, bi morala imeti trboveljska knjižnica 9 delavcev, po dokumentu Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018–2028) bi bila priporočena stopnja zaposlovanja 12 knjižničnih delavcev (gre za gravitacijsko območje s pribl. 10.000 prebivalci) po standardnih izračunih (Standardi za splošne knjižnice, 2005) pa bi prav tako lahko imela do 12 zaposlenih – v letu 2025 je bilo v knjižnici redno za nedoločen čas zaposlenih 9 oseb.

Tabela: Zaposleni v Knjižnici Toneta Seliškarja Trbovlje v letu 2025 in 2026 - glede na delovno mesto

	2025	2026
<i>direktor/-ica</i>	1	1
<i>strokovno osebje – knjižničar/-ka, višji knjižničar/-ka</i>	4	4
<i>Strokovno osebje – bibliotekar/-ka</i>	4	4
<i>Javna dela</i>	1	1
SKUPAJ	10	10

Vir: KTS Trbovlje

Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe sicer določa, da mora biti razmerje med bibliotekarji in višjimi knjižničarji na eni ter knjižničarji na drugi strani 50:50 in Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje ga dosega.

Kot že zapisano, bomo v naši knjižnici v letu 2026 v kolektiv vključevali tudi prostovoljce in osebo zaposleno prek programa Javnih del (Zavod RS za zaposlovanje).

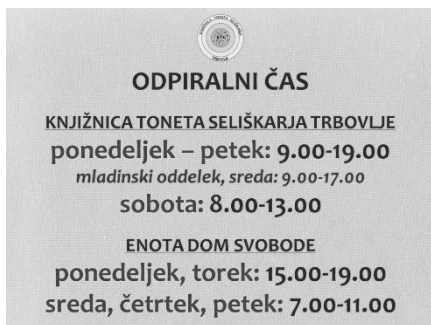
5.7.2. Izobraževanje zaposlenih

Vsekakor bomo skrbeli za vseživljenjsko učenje, izobraževanje in osebno rast zaposlenih v Knjižnici Toneta Seliškarja Trbovlje in predvsem za to, da se bodo zaposleni na delovnih mestih in v delovnem okolju počutili dobro. V skladu s situacijo, v kateri trenutno smo, bomo ponujali možnost vključevanja v izobraževanje na daljavo oz. v on-line izobraževanja.

5.7.3. Organizacija knjižnice

Kot že omenjeno mora knjižnica oz. njena knjižnična mreža omogočiti vsem prebivalcem, da brez razlik in omejevanja uporabljajo vse storitve, ki jih nudi knjižnica. Za doseg tega Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje skrbi v prostorih na Ulici 1. junija (ki obsegajo oddelek za odrasle, čitalnico, e-čitalnico, galerijo in mladinski oddelek ter skladiščne in arhivske prostore) in v dislocirani enoti Dom svobode na Trgu Franca Fakina.

Redni odpiralni čas Knjižnice Toneta Seliškarja Trbovlje v letu 2026:

Redni odpiralni čas enote Dom svobode smo s 1.7.2024 spremenili v skladu z zahtevami novega Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe: **ponedeljek, torek: 15.00 – 19.00 in sreda, četrtek, petek: 7.00 – 11.00.**

Poletni odpiralni čas Knjižnice Toneta Seliškarja Trbovlje v letu 2026:

Na predpraznične dni, 30. aprila, 30. oktobra ter 24. in 31. decembra bo knjižnica v letu 2026 odprta od 8.00 do 12.00 ure, enota Dom svobode bo zaprta. Knjižnica in enota Dom svobode bosta v letu 2026 tri posamične dni zaprti – če se bodo zaposleni odločili za udeležbo na strokovnih ekskurzijah oz. srečanjih v organizaciji Društva bibliotekarjev Celje, Knjižnice Toneta Seliškarja Trbovlje ali druge strokovne organizacije s področja knjižničarstva.

5.8. Knjižnični informacijski sistem in IKT oprema

Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje informacije zainteresiranim posreduje ustno (v živo ali po telefonu) in pisno (elektronska pošta, objavljanje na knjižnični spletni strani in njenih profilih na družabnih omrežjih) in seveda preko prisotnosti v lokalnih medijih. Osnovne storitve knjižnice so dostopne vsakomur. Te storitve se nanašajo na izposojno gradivo, posredovanje informacij in bibliopedagoško delo oziroma usposabljanje uporabnikov za uporabo knjižnice. Knjižnica nudi uporabnikom brezplačno pomoč pri uporabi javnih katalogov in jim posreduje enostavne informacije o gradivu in iz gradiva, ki je v lasti knjižnice in do katerega ima knjižnica dostop. Informacije, ki jih zainteresirani želijo, so različne in segajo na vsa področja delovanja knjižnice.

V Knjižnici Toneta Seliškarja Trbovlje (na oddelku za odrasle, na mladinskem oddelku in v enoti Dom svobode) lahko uporabniki uporabljajo računalnike; vsi imajo dostop do svetovnega spleta, omogočeno je tiskanje ali skeniranje dokumentov.

Z dobro računalniško opremo pa je pogojeno tudi strokovno delo zaposlenih v Knjižnici Trbovlje – obdelava in prenos podatkov pri nabavi, inventarizaciji, postavitvi in vnosu gradiv v vzajemno bazo podatkov Cobiss, izposoja gradiva, iskanje in posredovanje informacij v knjižničnih sistemih in na internetu, priprava na izvedbo knjižničnih projektov in dejavnosti za člane ter obiskovalce knjižnice. Ker vzdrževanje računalniške opreme zahteva posebno znanje, bo zanjo tudi v letu 2026 skrbel zunanji vzdrževalec.

Iztrošeno IKT opremo, ki smo jo v preteklih letih odpisali, bomo v letu 2026 oddali tistim, ki jim bo prišla prav ali poskrbeli za odvoz v zbirni center, kjer jo bodo uničili.

5.9. Spletna stran knjižnice

Spletno stran knjižnice smo začeli popolnoma prenavljati v letu 2023 in z njeno prenovo zaključili v prvih mesecih leta 2024 - s prenovo spletne strani smo postali edina splošna knjižnica v Sloveniji in eden redkih javnih zavodov v Sloveniji, ki je imetnik certifikata NSIOS. Nacionalni svet invalidskih organizacij Slovenije (NSIOS) je krovna invalidska organizacija, ki v Sloveniji združuje več kot 98,5 % vseh organiziranih invalidov. S podelitvijo certifikata spletne dostopnosti NSIOS jamči, da je spletno mesto dostopno za invalide ter za ostale uporabnike, starejše, tiste z oviranostmi, kot tudi že obstoječe uporabnike.

Nove aktivnosti v letu 2026:

- e-pravljice in e-pravljичne urice, objavljene na YouTube kanalu Knjižnice Trbovlje,
- vlogi na YouTube kanalu Knjižnice Trbovlje,
- profil Knjižnice Trbovlje na družbeni aplikaciji TikTok,
- projekt Bralci bralcem (na družabnih omrežjih in spletni strani knjižnice bomo dvakrat mesečno predstavili člana/-ico knjižnice in knjigo, ki jo priporoča,
- knjižna priporočila zaposlenih v Knjižnici Trbovlje
- literarni blog Literarnega krožka,
- osvežene povezave do ponudb elektronskih in zvočnih knjig.

Nadaljevanje aktivnosti iz prejšnjih let:

- Zdravilne bukletje (spletna zbirka knjižnega gradiva, razvrščena v okviru različnih problemov tematik,
- spletna domoznanska zbirka fotografskega gradiva Knjižnice Trbovlje,
- elektronska pravljica o knjižnem črvičku in maskoti Knjižnice Trbovlje, Tončku Knjigoljubu,

5.10. Promocija, marketing knjižnice ter podporniki knjižnice in njen ugled v lokalni skupnosti

Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje je javni zavod in kot takšen mora zadovoljevati potrebe prebivalcev lokalnih skupnosti s področja kulture, družbenja, takšnega in drugačnega opismenjevanja ter povezovanja ljudi na splošno. S številnimi dogajanjem in prireditvami knjižnica res skrbi za vsa ta področja v lokalni skupnosti, a svojo dejavnost mora jasno in predvsem glasno ter v čim večjem obsegu reklamirati, promovirati oz. širiti informacije o sebi in svojih aktivnosti znotraj lokalne skupnosti in širše.

Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje za svojo promocijo skrbi s pojavljanjem in objavljanjem na svoji spletni strani, na profilih knjižnice na družbenih omrežjih Facebook, Twitter, Instagram in Snapchat, na knjižničnem kanalu YouTube ter v lokalnih medijih. Dodatno bomo za lastno promocijo v letu 2026 skrbeli z dejavnostmi, omenjenimi že v predhodnih podpoglavjih in še z nekaterimi drugimi aktivnostmi npr.: povabilo mladim, še neveljavljenim ustvarjalcem k razstavljanju njihovih del v knjižnični galeriji – v sodelovanju z Zavodom za kulturo Delavski dom Trbovlje ali Zavodom za mladino in šport Trbovlje ter s srednjima šolama v občini bomo hkrati z odprtjem razstave pripravili še pogovorni večer z avtorjem/-i.

Kot do sedaj, se bomo tudi v letu 2026 odzivali povabilom vseh medijev, ki se zanimajo za prireditve, dogodke in projekte, ki jih izvajamo ter izkazujejo interes za poročanje o njih ter o vsem aktualnem dogajanju in novostih v Knjižnici Trbovlje.

Nove aktivnosti v letu 2026:

- oddaja s področja domoznanstva na Radiu Aktual Kum – lokalne znamenitosti in zanimivosti,
- nadgradnja projekta »Knjižničar za en dan«: povabilo zaslužnim posameznikom iz lokalne skupnosti, da za eno popoldne prevzamejo mesto knjižničarja v naši knjižnici in obiskovalcem ter članom predstavijo svoj bralni okus, priporočijo knjigo, jim razkažejo knjižnico in spregovorijo o pomenu knjižnice kot ustanove za lokalno skupnost,
- knjiga, nadaljevanje pravljice o Tončku Knjigoljubu,
- dan oz. praznik Knjižnice Toneta Seliškarja Trbovlje, ki ga bomo prvič izvedli v letu 2026: na izbrani datum bomo široko odprli vrata vsem zainteresiranim članom lokalne skupnosti in predstavili naše prostore, delo, projekte in prireditve in zaposlene – dan bo potekal v obliki delavnic, sporočenih druženj, pogovorov in predstavitev,
- večerno-nočni družinski vodeni ogledi po Knjižnici Trbovlje s predstavitvijo prostorov knjižnice, nadgrajeno s pravljичno tematiko o Tončku Knjigoljubu in Bukmandeljcu,
- predavanja in delavnice o koristih branja za vodstveni kader in zaposlene v javnih zavodih, nevladnih organizacijah in zainteresiranih podjetjih v občini

- Trbovlje,
- ponudba bonov za članarino v Knjižnici Trbovlje kot (praznično) darilo javnih zavodov, nevladnih organizacij in podjetij za zaposlene.

5.11. Povezovanje z drugimi javnimi zavodi in vzgojno-izobraževalnimi ustanovami v lokalni skupnosti

Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje bo tudi v letu 2026 intenzivno stremela k povezovanju z drugimi javnimi zavodi v občini Trbovlje oz. tudi z drugimi izvajalci kulturnega dogajanja v občini, saj danes še kako velja, da »smo skupaj močnejši« in lahko ponudimo kakovostnejše dogajanje. Skupaj s sosodnjimi in drugimi javnimi zavodi, društvi, organizacijami itd. v občini bomo izvajali aktivnosti, ki so že bile naštet zgoraj ali bodo predstavljene v nadaljevanju.

Veselimo se tudi načrtovanega povezovanja prek občinskih meja, saj bomo v sodelovanju s Knjižnico Mileta Klopčiča Zagorje ob Savi izvedli več aktivnosti:

- trboveljsko-zagorska bralna značka,
- pravljlična urica s pravljlično maskoto naše knjižnice Tončkom Knjigoljubom v Knjižnici Zagorje,
- poletna pravljlična druženja z otroki, ki so vključeni v poletno varstvo pri Društvu prijateljev mladine Trbovlje v Knjižnici Zagorje – pri izvedbi sodelujejo zaposleni obeh ustanov.

Nadaljnje izvajanje aktivnosti iz prejšnjih let:

- sodelovanje na »Pohodu z rdečimi baloni«,
- povezovanje/partnerstvo z Osnovno šolo Tončke Čeč Trbovlje v avtorskem projektu naše knjižnice Knjižničar za en dan in decembrska praznična okrasitev mladinskega oddelka knjižnice,
- povezovanje z Osnovno šolo Ivana Cankarja: »knjižničarski krožek« v Knjižnici Trbovlje,
- povezovanje z Osnovno šolo Ivana Cankarja v knjižničnem projektu Tončkova poletna bralnica z OŠ Ivana Cankarja,
- sodelovanje z Glasbeno šolo Trbovlje in izvedba avtorskega projekta Beseda ples glasba, ki smo mu dodali živo glasbo in socialno noto,
- sodelovanje z VDC Zasavje – projekta Mavrična bralnica in krajšanje časa uporabnikom v sodelovanju s Kim Kern Kukovič,
- vključevanje v vse prireditve Občine Trbovlje,
- vključevanje v Teden vseživljenjskega učenja, ki poteka pod okriljem Zasavske ljudske univerze,
- v primeru povečanega zanimanja za gradivo, ki je namenjeno domačemu branju oz. je to maturitetno gradivo, bo knjižnica šolskim knjižnicam v letu 2026 omogočila izposajo večjega števila knjižnih enot, ki jih bodo te nadalje izposodile, oz. predale v branje učencem oz. dijakom. Pogoj: da je šola članica oz. da se šola včlani v Knjižnico Toneta Seliškarja Trbovlje,
- ob prireditvah, katerih izvedba bo vsebinsko ali prostorsko presegala okvire knjižnične dejavnosti/zmožljivosti, se bodo te tudi v letu 2026 izvedle v prostorih Delavskega doma Trbovlje, Zasavskega muzeja Trbovlje in Kulturnega društva Svoboda Trbovlje,
- sodelovanje z Delavskim domom Trbovlje in ponudbo ogleda filmskih predstav/premier, ki jim sledi pogovor z ustvarjalci filma – projekt S knjigo v kino;

- sodelovanje z Delavskim domom Trbovlje in skupna izvedba pogovornih večerov v sklopu projekta S knjigo na kavo.

Nove aktivnosti v letu 2026:

- pogovorni večeri v sodelovanju s Humanitarnim društvom Baloni za Elo,
- v letu 2026 bomo podali pobudo za medobčinsko povezovanje vseh treh zasavskih splošnih knjižnic (npr. izmenjava izkušenj med vodstvi vseh treh knjižnic, poletna dvodnevna izmenjava zaposlenih, izvedba pogovornega oz. literarnega večera, ki bi združil govorce oz. goste vseh treh občin – simbolični prostor izvedbe: npr. Planinski dom na Kumu).
- povezovanje z vsemi lokalnimi osnovnimi šolami in pridobivanje novih, mladih pripovedovalcev pravljic na knjižničnih pravljličnih uricah,
- pravljlične urice s pripovedjo o knjižnem črvičku, Tončku Knjigoljubu
- literarni večer s predstavitvijo del mladih lokalnih literatov v sodelovanju z JSKD Trbovlje,
- predaja odpisanega gradiva CSD Zasavje.

5.12. Projekti in kulturne prireditve (obknjižnična dejavnost) ter domoznanstvo

5.12.1. Projekti in kulturne prireditve

V Knjižnici Toneta Seliškarja Trbovlje trenutno potekajo prireditve in se izvajajo projekti na oddelku za odrasle, na mladinskem oddelku in v enoti Dom svobode in na spletni strani ter na družabnih omrežjih. Knjižnica se mora na tem področju zavedati, da ni edini javni zavod v lokalni skupnosti, ki izvaja in prireja dejavnosti s področja kulture oz. da ni edini ponudnik tovrstnih dejavnosti – lokalna skupnost je tako zasičena z dogodki s področja kulture, da so dogodki in prireditve vseh ponudnikov slabo obiskani, saj je število interesentov za tovrstne dogodke omejeno in so obiskovalci teh dogodkov isti, prav tako je njihov čas omejen.

Nadaljnje izvajanje aktivnosti iz prejšnjih let:

- delavnice izdelave uporabnih predmetov z uporabniki in zaposlenimi v VDC Zasavje,
- izvedba avtorskega projekta Beseda ples glasba v sodelovanju z Glasbeno šolo Trbovlje, ki smo mu dodali živo glasbo ter socialno noto;
- bralni izziv: Beri z nami! (ob koncu leta bomo pripravili letake z bralnim izzivom za člane mladinskega oddelka in oddelka za odrasle – seznam z napotki, kakšne/katere knjige prebrati v letu, ki prihaja; knjižne nagrade za sodelujoče);
- Pišimo Tončku Knjigoljubu (povezovanje z najmlajšimi člani, bralci);
- pravljlične urice za odrasle (na oddelku za odrasle; kakovosten izbor pravljic, ki mu sledi konstruktivna debata);
- S knjigo čez planke (potopisni večeri lokalnih in širše slovenskih avtorjev, ki so o svojih potovanjih napisali in izdali knjigo/-e);
- Knjižničar za en dan (projekt mladinskega oddelka naše knjižnice, ko se otrokom in mladostnikom prikaže delo knjižničark in knjižničarjev ter omogoči, da za nekaj uric »stopijo v čevlje zaposlenih« v Knjižnici Trbovlje - v povezovanju z Osnovno šolo Tončke Čeč;
- Knjižničar za en večer;
- Knjižničar za eno noč (projekt mladinskega oddelka naše knjižnice, ko se

- otrokom in mladostnikom prikaže delo knjižničark in knjižničarjev ter omogoči, da za en večer
- »stopijo v čevlje zaposlenih« v Knjižnici Trbovlje in v knjižnici tudi prespijo);
 - Starševski klepet v objemu besed (mesečna srečanja za starše in skrbnike otrok z možnostjo prisotnosti otrok; predavanja in delavnice na temo otrok, starševstva, vzgoje in izobraževanja v izvedbi zunanjih predavateljev – izvedba je lahko tudi na daljavo);
 - pravljичne urice v izvedbi zunanjih gostov – projekt »Gost pripoveduje«;
 - ohranitev domoznanskih pogovornih večerov Po Trbovljah s kumerati;
 - tovrstne dogodke bomo izvajali v sodelovanju s sorodnimi javnimi zavodi v občini, npr. z Zavodom za mladino in šport Trbovlje, Zavodom za kulturo Delavski dom Trbovlje ali Zasavskim muzejem Trbovlje, tudi v sodelovanju z občinskimi osnovnimi in srednjimi šolami in niti ne nujno v prostorih knjižnice;
 - ponudili bomo priložnost pridobivanja novih izkušenj mlajšim, ki jih tovrstna dejavnost zanima – npr. študenti novinarstva, slovenskega jezika ali primerjalne književnosti bodo vodili pogovorne večere. (Ker obstaja verjetnost, da njihovega vodenja/dela knjižnica ne bo mogla plačati, se bomo z njimi dogovorili za kompenzacijo – npr. dobijo brezplačno/častno članstvo v knjižnici ali knjižnica promovira kak drug aspekt njihovega delovanja);
 - nadaljevali bomo s projektom »Zabava igrač«: otroci na mladinski oddelek knjižnice prinesejo svojo najljubšo plišasto igračo in jo pri nas pustijo čez noč, knjižničarji fotografiramo igračo v prostorih knjižnice, dopišemo prijetni opis obnašanja igrače in vse skupaj predamo otroku in objavimo na družabnih omrežjih.

Nove aktivnosti v letu 2026:

- pogovorni večeri s predstavitvijo lokalnih kulturnikov v sodelovanju z JSKD Trbovlje.

5.12.2. Domoznanstvo

Skrb za ohranjanje in promocijo lokalne kulturne dediščine in posledično za skrb in razvoj domoznanstva v Knjižnici Toneta Seliškarja Trbovlje že obstaja, dodatno pa bomo za razvoj tega področja poskrbeli s svežimi pristopi.

Nadaljnje izvajanje aktivnosti iz prejšnjih let:

- oblikovanje spletne domoznanske zbirke Knjižnice Toneta Seliškarja Trbovlje v okviru projekta digi.komp v sodelovanju z Andražem Knezom, ki je idejno zasnovo zbirke pripravil v okviru svoje magistrske naloge s področja bibliotekarstva,
- digitalizacija člankov o Knjižnici Trbovlje, ki so (bili) objavljeni v lokalnih tiskanih medijih;
- digitalizacija foto gradiva,
- povezovanjem z Zasavskim muzejem Trbovlje in izvedbo skupnih dogodkov/prireditev s področja domoznanstva;
- črpanje državnih in evropskih finančnih spodbud za ohranitev lokalne kulturne dediščine v okviru tovrstnega povezovanja,
- na področju domoznanstva se bomo tudi v letu 2026 povezovali s knjižnicami celjskega območja in skupaj ustvarjali spletne domoznanske vsebine na portalu Kamra in v spletnem Biografskem leksikonu celjskega območja in Zasavja.

Povezovali pa se bomo tudi z lokalno skupnostjo v okviru preverjene dobre prakse mesečnih srečanj knjižnične domoznanske skupine Pr` Bukmandeljci.

Nove aktivnosti v letu 2026:

- nadaljnja digitalizacija revije Zasavc v izvedbi Osrednje knjižnice Celje,
- priprava in izdelava panojev z vsebino in pregledom podatkov o Tinetu Lenarčiču in domoznanski zbirki Tineta Lenarčiča ter domoznanski knjižnični zbirki, ki ju hrani naša knjižnica.

6. FINANCIRANJE, INVESTICIJE, VZDRŽEVANJE, RAZVOJ

Financiranje s strani ustanoviteljice je določeno s finančnim načrtom Občine Trbovlje in s Pogodbo o financiranju dejavnosti – glej: Priloga 1. Za nakup knjižnega gradiva je prav tako določen znesek, ki da dobimo od Ministrstva Republike Slovenije za kulturo.

Navkljub neugodnemu času in pomanjkanju finančnih sredstev smo v letu 2025 gospodarno ravnali z lastnimi sredstvi in tako bo tudi v letu 2026.

6.1. Pridobivanje dodatnih sredstev

Dandanes so novi pristopi in težnje k lastnim načinom (samo)financiranja ne le dobrodošli, pač pa tudi vedno bolj potrebni. Knjižnica kot javni zavod se mora tako umestiti med državo in trg in se primarno zanašati na financiranje s strani države in ustanoviteljice ter sekundarno zelo poudarjeno strmeti k samofinanciranju oz. pridobivanju dodatnih finančnih sredstev izven okvira državnih in občinskih virov, kar bomo v letu 2024 tudi intenzivno počeli, če nam bodo to seveda dopuščale epidemiološke razmere.

Nadaljnje izvajanje aktivnosti iz prejšnjih let:

- prijavljanje na razpise s področja izvajanje knjižnične dejavnosti in širše
- povezovanje z zunanjimi partnerji, ekonomsko-gospodarskimi subjekti v smislu sponzorstva in donatorstva;
- celoletna Bukvarna oz. stalno prisotno knjižnično gradivo, ki smo ga odpisali (prodaja odpisanega gradiva; 1 €/knjiga) – objave na družabnih omrežjih,
- prodaja izdelkov (lončkov in vrečk iz blaga) s knjižničnim logotipom,
- povezovanje z JSKD.

7. ZAKLJUČEK

S sledenjem in težnjo k postopni realizaciji vseh zgoraj zapisanih predlogov oz. ciljev bo Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje pogumno stopila izven svojih okvirjev in se odprla navzven in navznoter – tako fizično kot virtualno. Opravila bo velik preskok s kvantitete dejavnosti in dogajanja k njihovi kvaliteti – spremembe se bodo prvotno pokazale znotraj kolektiva knjižnice, te pa bodo kasneje vplivale tudi na člane knjižnice, uporabnike njenih storitev in na lokalno skupnost kot celoto. Zavedati se je treba, da majhni koraki vodijo k velikim spremembam, k spremembam, ki so namenjene celotni lokalni skupnosti in njeni strukturi. Knjižnica kot javni zavod je namreč samo eden od delčkov znotraj lokalne skupnosti, v kateri deluje; majhen delček, a ob pomoči

odpiranja, pozitivne naravnosti in angažiranosti lahko ti posamezni elementi skupnosti naredijo ogromno – z majhnimi koraki, počasi, vztrajno in dolgoročno. Če se bo knjižnica zavedala in težila k zavedanju, da ni namenjena le hrambi knjig in drugega knjižničnega gradiva, pač pa je njena naloga prispevati k razvoju lokalne skupnosti oz. k izobraževanju in razvedrilu njenih članov in uporabnikov, se bodo koraki za doseg naštetih ciljev odvijali spontano – v zadovoljstvo tako zaposlenih v Knjižnici Toneta Seliškarja Trbovlje kot tudi njenih članov in uporabnikov.

Stremimo torej k dosegu besed gospoda Tineta Lenarčiča in k temu, »da bo knjižnica postala nekaka bralna trboveljska univerza.«

Katra Hribar Frol, mag., direktorica
Trbovlje, _____

PRILOGA 1: FINANČNI NAČRT KNJIŽNICE TONETA SELIŠKARJA TRBOVLJE ZA LETO 2026 (pripravila: Damjana Žnidarič)

KNJIŽNICA TONETA SELIŠKARJA TRBOVLJE				
Ulica 1. junija 19				
1420 TRBOVLJE				
FINANČNI NAČRT ZA LETO 2026				
I. PRIHODKI				
		REALIZACIJA 2024	OCENA 2025	PLAN 2026
7102	Prihodki od obresti	865	970	1.000
7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev	23.375	26.570	27.000
7140	Drugi nedavčni prihodki	0	0	0
7300	Prejete donacije iz domačih virov	0	0	0
7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna	21.004	26.183	22.000
7401	Prejeta sredstva iz proračuna Občine Trbovlje za BOD	292.337	328.947	338.700
	Prejeta sredstva iz proračuna Občine Trbovlje za MS	59.941	57.640	65.240
	Prejeta sredstva iz proračuna Občine Trbovlje za nakup opreme	1.004	1.367	6.000
	Prejeta sredstva iz proračuna Občine Trbovlje za knjige	20.000	25.000	30.000
7403	Prejeta sredstva iz evropskega sklada - digi.komp	20.919	0	0
	SKUPAJ:	439.445	466.677	489.940
II. ODHODKI				
4000	Plače in dodatki	225.223	241.200	250.500
4001	Regres in letni dopust	11.416	19.167	19.850
4002	Povračila in nadomestila	14.532	17.205	16.850
4003	Sredstva za delovno uspešnost	4.862	5.352	6.500
4004	Sredstva za nadurno delo	0	0	0
4009	Drugi izdatki zaposlenim	288	523	0
4010	Prispevek za PIZ	20.441	22.200	22.000
4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje in nesreče pri delu	16.333	17.300	17.000
4012	Prispevek za zaposlovanje	150	150	160
4013	Prispevek za starševsko varstvo	230	250	260
4014	Prispevek za dolgotrajno oskrbo	0	570	580
4015	Premije KDPZJU	4.307	4.700	5.000
4020	Pisarniški in splošni material	21.379	15.500	22.240
4020	Knjižnično gradivo	44.145	56.183	57.000
4021	Posebni ter drobni material in storitve	4.315	6.500	7.000
4022	Energija, voda, komunalne storitve	22.763	24.000	25.000
4023	Prevozni stroški in storitve	0	200	500
4024	Izdatki za službena potovanja	846	250	500
4025	Tekoče vzdrževanje	8.601	7.700	9.000
4026	Najemnine in zakupnine	16.258	15.000	18.000
4029	Drugi operativni odhodki	2.350	3.821	4.000
4200	Nakup zgradb in prostorov	0	0	0
4201	Nakup prevoznih sredstev	0	0	0
4202	Nakup opreme	5.802	4.200	8.000
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	0	0	0
4204	Novogradnje, rekonstrukcije in adapt.	0	0	0
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	0	4.806	0
4207	Nakup nematerialnega premoženje	0	0	0
	SKUPAJ:	424.241	466.777	489.940
Trbovlje, 31. 12. 2025				
Pripravila:		Katra HRIBAR FROL		
Damjana ŽNIDARIČ		direktorica KTS		

PRILOGA 2: PROGRAM PROJEKTOV V KNJIŽNICI TONETA SELIŠKARJA TRBOVLJE V LETU 2026

Program projektov in knjižničnih dejavnosti je interni dokument knjižnice, ki opredeljuje te dejavnosti glede na vsebino in ciljne skupine. Tak program ima knjižnica tudi za leto 2025.

Projekt »Rastem s knjigo za osnovnošolce«

Projekt vsako leto organizira Javna agencija za knjigo. Izvajamo ga splošnoizobraževalne knjižnice v sodelovanju z osnovnimi šolami. V projektu sodelujejo sedmi razredi osnovnih šol, ki so ciljna skupina projekta. V knjižnici za otroke organiziramo obisk in spoznavanje knjižnice, pogovor o knjigah in podelitev knjig izbranega slovenskega avtorja. Namen projekta je knjižnično-informacijsko opismenjevanje, motivacija za branje leposlovnih del, s ciljem približati izvirno slovensko leposlovje vsakemu sedmošolcu.

Devetošolci v knjižnici

Cilj projekta je spoznavanje celotne knjižnice, s poudarkom na ogledu oddelka za odrasle, kamor bodo bodoči srednješolci zahajali po knjižnično gradivo. Projekt organizira knjižnica sama, spoznavanje knjižnice vodijo mladinske knjižničarke. Ciljna skupina so devetošolci trboveljskih osnovnih šol.

Bibliopedagoške ure

Bibliopedagoške ure so v naši knjižnici zasnovane zelo široko, njihova vsebina temelji na dogovoru s pedagoškimi delavci. Organizira jih knjižnica, mladinske knjižničarke na svojo pobudo ali pobudo Vrtca Trbovlje ali lokalnih osnovnih šol, v ta okvir sodi tudi obisk knjižnice s starši, ki lahko poteka na mladinskem oddelku knjižnice ali v enoti Dom svobode. Bibliopedagoške ure so namenjene tako predšolskim kot vseh osnovnošolskim otrokom – ti so naša ciljna skupina. Namen tovrstnih srečanj je spoznavanje knjižnice in dejavnosti, ki potekajo v knjižnici, seznanjanje s knjižničnim gradivom in postavitvijo gradiva v knjižnici. Približamo jim informacije, ki so na voljo v knjižnici ali dostopne preko nje.

Tonček Knjigoljub

Tonček Knjigoljub je maskota že lokalno prepoznavnega »tekmovanja« za osvojitev bralnega priznanja Tončka Knjigoljuba za začetke branja. Poteka od šolskega leta 2002/2003. K sodelovanju vedno povabimo vse starejše skupine Vrtca Trbovlje ter prve in druge razrede osnovnih šol. Namen Tončka Knjigoljuba je predvsem branje staršev oz. skrbnikov otrokom, spodbujanje razvoja bralne pismenosti, pa tudi povezovanje vrtca, šole, knjižnice in domačega okolja. Ciljna skupina so predšolski otroci, osnovnošolci prvih dveh razredov ter njihovi starši.

Pravljične ure (nekateri oblike pravljicnih uric se izvajajo tudi v virtualnem okolju)

Namen uric je prijetno druženje v knjižnici, razvijanje domišljije, sposobnosti poslušanja in koncentracije, spoznavanje otroških literarnih del, ter knjig in knjižnice na splošno. Ciljna skupina so predšolski otroci in otroci prve triade osnovnih šol.

Glasbeno-pravljične ure; plesno-pravljične urice

Potekajo v sodelovanju z Glasbeno šolo Trbovlje. Sodelujejo učitelji in učenci

Glasbene šole Trbovlje in mladinski knjižničarji. Prepletamo besedo z glasbo, zvoki, gibanjem, plesom in spoznavamo pisano besedo in glasbila ter gibalne tehnike. Ciljna skupina so predšolski otroci in otroci prvega vzgojno-izobraževalnega obdobja osnovnih šol, hkrati pa tudi odrasli – starši otrok ali njihovi spremljevalci.

Mednarodne pravljичne ure

Mednarodno pravljico uro izvajamo v sodelovanju z Zavodom za mladino, šport in turizem Trbovlje. Pravljičico skupaj preberejo in predstavijo naše mladinske knjižničarke in mladi, ki so v Trbovlje prišli iz tujine v okviru mednarodnih izmenjav, ki jih organizira Zavod za mladino in šport Trbovlje. Namen pravljice je otrokom približati tuje jezike in kulture ter poglobiti sodelovanje med lokalnimi javnimi zavodi. Ciljna skupina so predšolski otroci in otroci prvega vzgojno-izobraževalnega obdobja osnovnih šol.

Gost pripoveduje

Predvidoma eno sredo v mesecu namenimo gostom, ki pokažejo interes in pridejo otrokom k nam prebrati pravljico. Gost je lahko kdor koli. Ciljna skupina so predšolski otroci in otroci prvega vzgojno-izobraževalnega obdobja lokalnih osnovnih šol. Cilj je otrokom približati različne bralne tehnike oz. različne stile in načine pripovedovanja ter jim predstaviti čim več zanimivih ljudi iz lokalne skupnosti.

Ustvarjalne delavnice

Namen delavnic je poleg ustvarjalnega druženja tudi razvoj ročnih spretnosti, razvijanje domišljije in ustvarjalnosti ter spoznavanje strokovnega otroškega knjižničnega gradiva. Uporabljamo različne likovne tehnike in ustvarjamo z različnimi barvami ter materiali. Ciljna skupina so otroci prve in druge triade osnovnih šol.

Literarne nagradne uganke za najmlajše

Z literarnimi nagradami skušamo otrokom različnih starosti približati raznovrstno knjižno gradivo, tako leposlovno kot strokovno, poudarek je na spremljanju in predstavitvi novosti. Ciljna skupina so osnovnošolci.

Slovenski knjižnično-muzejski MEGA kviz

Izvajalci projekta so MKL, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo v sodelovanju s Pedagoško sekcijo pri Skupnosti muzejev Slovenije in vse splošne knjižnice v Sloveniji v sodelovanju z osnovnimi šolami, Skupnost muzejev Slovenije z vsemi muzeji in galerijami, Turistična zveza Slovenije. Kviz po navadi poteka med poukom, lahko pa ga skupaj rešujemo tudi v knjižnici. Kviz je sicer dostopen na spletni strani www.megakviz.si, ciljna skupina so osnovnošolci. Namen je spodbuditi učence in dijake k interdisciplinarnemu delu pri pouku v povezavi s knjižnico in muzejem.

Najljubša knjiga poletja

Izbor najljubše knjige poletja poteka v organizaciji Knjižnice Toneta Seliškarja Trbovlje. Ima več ciljnih skupin, vse so vezane na obiskovalce mladinskega oddelka, torej so to predšolski otroci in osnovnošolci. Izbor naše najljubše knjige poteka med poletnimi počitnicami, torej julija in avgusta. V začetku septembra objavimo seznam petih

najljubših knjig po izboru naših mladih obiskovalcev. Namen je mladim približati knjigo in ugotavljanje ter spremljanje njihovega bralnega okusa.

Noč v knjižnici – noč z Andersenom

Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje se je pridružila knjižnicam po Evropi, ki na poseben način obeležijo oziroma praznujejo svetovni dan knjig za otroke in rojstni dan pravljicarja H. C. Andersena. V noči z Andersenom sodelujejo knjižnice širom po svetu. Koordinator dogodka je Knjižnica Bedricha Buchlovana na Češkem. Naš program oblikujemo sami, ciljne skupine so: predšolski otroci, osnovnošolci, srednješolci, študenti. Zadnji dve skupini sta vabljeni v glavnem kot dopolnitev k programu, torej kot sodelujoči. Tu se srečata knjižnica in številne kulturne ustanove v občini. Namen je promocija branja, spoznavanje knjižničnega gradiva, razvijanje kritičnega mišljenja o branju in kulturi, promocija knjižnice in sodelovanje z drugimi ustanovami v Trbovljah.

Posebna zbirka EKO gradiva

Polička z gradivom za otroke z ekološko vsebino je na mladinskem oddelku. Na njen hranimo gradivo z aktualno ekološko tematiko.

Posebna zbirka gradiva za dislektike

Na mladinskem oddelku se nahajajo knjige za otroke z disleksijo, ki so posebej prilagojene za otroke s težavami pri branju.

Igroteka

Ker želimo, da bi vsi otroci prišli v stik s kvalitetno igračko, smo članom knjižnice ponudili tudi izposojno igrač. V Igroteki, kakor se imenuje urejena zbirka igrač, so na voljo kakovostne igrače, ki spodbujajo telesni in miselni razvoj posameznika. Igroteka je zaživela v juliju 2017.

Knjižničar za en dan in en večer

Projekt je avtorski in je namenjen osnovnošolcem, njegov cilj pa je pritegniti otroke v knjižnico, jim jo predstaviti, jih seznaniti z delom knjižničarjev, knjižničnim redom, postavitvijo gradiva, itd. Udeleženci knjižničnim delavcem pomagajo pri urejanju knjižnega gradiva, Igroteke in Tončkove sobice.

Knjižničar za eno noč

Projekt je avtorski in je namenjen osnovnošolcem, njegov cilj pa je pritegniti otroke v knjižnico, jim jo predstaviti, jih seznaniti z delom knjižničarjev, knjižničnim redom, postavitvijo gradiva, itd. Udeleženci knjižničnim delavcem pomagajo pri urejanju knjižnega gradiva, Igroteke in Tončkove sobice ter v knjižnici tudi prespijo.

Literarni večeri

Na literarnih večerih se predstavijo avtorji s svojimi literarnimi deli, bodisi s pesniškimi zbirkami, romani, povestmi, zgodbami ali drugimi oblikami literature, tudi strokovne. Ciljna skupina so vsi odrasli, namen pa je predstaviti novejšo ali starejšo še vedno aktualno literaturo.

Potopisni večeri Knjižnice Trbovlje

Potopisna predavanja izvaja knjižnica v sodelovanju s popotniki iz cele Slovenije. Poudarek je na popotnikih iz domačih krajev, iz Zasavja. Ciljna skupina so vsi odrasli ter tudi višji razredi osnovnošolcev. Namen je spodbujanje obiskovanja knjižnice, povezovanje knjižnične in drugih strok, kot npr. geografije, zgodovine, sociologije.

Predavanja, delavnice, pogovori v knjižnici

Različna predavanja in delavnice so namenjene povezovanju ljudi in predstavitvi

tematik iz sodobnega življenja, ki zanimajo naše obiskovalce. Ciljna skupina so vsi odrasli.

Pravljичne urice za odrasle

Ciljna skupina so vsi odrasli, ki se želijo ob koncu dneva umiriti in se sprostiti ob skoku v čarobni svet pravljic. Sredini večeri, nekajkrat letno.

Buklžur in eBuklžur

Projekt smo prvič izvedli v šolskem letu 2009/2010 in ker je pri srednješolcih in njihovih mentorjih naletel na dober odziv, z njegovo izvedbo nadaljujemo tudi v tem šolskem letu. Projekt »Buklžur« je namenjen srednješolcem in učencem devetih razredov osnovnih šol, njegov cilj pa je v mladih prebuditi veselje do branja in spodbuditi radovednost ob spoznavanju novih knjig in tematik. »Buklžur« se odvija v prostorih Knjižnice Toneta Seliškarja Trbovlje, dijaki pa klepetajo o vsebini različnih knjig in v živo spoznavajo tudi nekatere slovenske pisatelje, ilustratorje in druge ustvarjalce, ki delujejo na področju kulture. V njem pa sodelujejo vse tri zasavske srednje šole in tudi vse osnovne šole v občini Trbovlje.

Projekt »Rastem s knjigo« za prve letnike

Projekt je namenjen dijakom prvih letnikov srednjih šol in ga organizira Javna agencija za knjigo v sodelovanju s splošnimi knjižnicami in srednjimi šolami. Izvedemo ga splošnoizobraževalne knjižnice v sodelovanju s srednjimi šolami. V projektu sodelujejo dijaki prvih letnikov srednjih šol, ti so tudi ciljna skupina.

Bukvarne

Na bukvarnah ponudimo obiskovalcem knjižnično gradivo, ki je iz naše knjižnične zbirke odpisano. Ponudimo tudi knjige, ki jih prinesejo obiskovalci in jih ne uvrstimo v knjižnično zbirko. V prostorih knjižnice in v enoti Dom svobode so knjige na Bukvarni obiskovalcem na voljo celo leto. Posebna Bukvarna pa poteka dvakrat letno, ob slovenskem kulturnem prazniku in Dnevu slovenskih splošnih knjižnic – ob teh priložnostih ponudimo še več knjižnega gradiva. Ciljna skupina so vsi odrasli in mladi, namen Bukvarne pa je razdelitev knjig in sodelovanje med knjižnico in drugimi ustanovami ter posamezniki.

Priložnostne razstave gradiva k aktualni tematiki

Na oddelku za odrasle ob različnih priložnostih ponudimo na ogled in v izposajo izbrano gradivo, ki predstavi določeno tematiko. Namen te dejavnosti je približati gradivo – tudi strokovno – obiskovalcem knjižnice, vzpostaviti stik med našo zbirko in obiskovalci ter širiti vedenje o tem, kaj naša zbirka vsebuje.

Literarni krožek

Literarni krožek je projekt, ki združuje ljudi, ki radi berejo in o branem radi poklepetajo. Ciljna skupina so upokojenke in upokojenci in drugi odrasli, ki imajo radi pisano besedo, slovenski jezik in knjige na splošno. Med druženjem delimo mnenja o prebrani literaturi in spoznavamo slovenske pisatelje, pesnike in druge ustvarjalce s področja kulture. Udeleženci se pod vodstvom mentorice srečujejo enkrat mesečno med septembrom in aprilom.

Računalniške urice

Cilj programa je popularizirati in spodbuditi splošno računalniško pismenost med

starejšimi odraslimi, omogočiti vsem uporabo osebnega računalnika in zbuditi spoznanja o prednosti njegove uporabe in hkrati ponuditi osnovno računalniško usposabljanje, ki omogoča aktivno vlogo v informacijski družbi. Ciljna skupina so starejši odrasli, ki računalnika še niso uporabljali in si želijo pridobiti temeljno znanje za delo z njim in posamezniki, ki računalniško znanje že imajo, a bi ga želeli obnoviti ali nadgraditi.

Tečaj uporabe pametnih naprav

Cilj programa je popularizirati in spodbuditi splošno računalniško pismenost in rokovanje s sodobno tehnologijo med starejšimi odraslimi zbuditi spoznanja o prednosti njihove uporabe ter hkrati ponuditi osnovno usposabljanje, ki omogoča aktivno vlogo v informacijski družbi. Ciljna skupina so starejši odrasli, ki računalnika še niso uporabljali in si želijo pridobiti temeljno znanje za delo z njim in posamezniki, ki računalniško znanje že imajo, a bi ga želeli obnoviti ali nadgraditi.

Tečaj COBISS/OPAC in mCOBISS ter Cobiss ELA in uporabe aplikacije Audibook

Udeleženci so ob koncu tečaja usposobljeni za samostojno iskanje gradiva v programih in aplikacijah in za samostojno podaljševanje ali rezervacijo knjižničnega gradiva.

Spoznavanje zbirke domoznanskega gradiva

V knjižnični čitalnici pripravljamo vodeno spoznavanje domoznanske zbirke, namenjeno vsem, ki bi radi izvedeli več o Zasavju in o gradivu, ki opisuje zgodovinsko, kulturno in socialno dogajanje v naših krajih. V okviru predstavitev naprošamo vse zainteresirane, ki imajo doma gradivo o Zasavju in ga ne potrebujejo več, da nam gradivo podarijo, in s tem omogočijo povečanje naše domoznanske zbirke. Srečanja potekajo po predhodnem dogovoru.

Knjižnična domoznanska skupina

Skupina je zaživela v letu 2013, srečanja skupine pa potekajo enkrat mesečno, od septembra do maja. Skupina je odprtega tipa in se ji lahko pridružijo vsi, ki jih zanimata trboveljska zgodovina ter etnološko-kulturna dediščina in menijo, da lahko na kakršen koli način prispevajo k njuni ohranitvi. Na srečanjih pretresamo posameznike, katerih zgodbe bi želeli ohraniti in o katerih menimo, da bi jih morali poznati tudi izven Trbovelj. O takšnih osebah sestavimo prispevke, ki jih nato objavimo v spletnem Biografskem leksikonu celjskega in zasavskega območja. Cilj srečanj je ohranjanje in beleženje dogodkov in oseb, ki so v Trbovljah delovali in ponesli sloves Trbovelj celo izven njegovih meja. Namen srečanj je tudi povezovanje lokalne javnosti s knjižnico in njenimi zaposlenimi.

Domoznanski večeri

V okviru knjižničnih domoznanskih večerov se v naši knjižnici predstavljajo domači, lokalni ustvarjalci z različnih področij in društva. Skozi pogovor z bibliotekarko predstavimo njihovo delovanje, ustvarjanje, cilje in želje. Večeri se odvijajo nekajkrat letno.

Premična zbirka

Premično zbirko knjižničnega gradiva imamo v Domu upokojencev Franca Salamona. V njej so knjige in revije, ki so namenjene knjižnični izposoji v omenjenih ustanovah.

Za knjige skrbijo knjižničarji in osebje ustanov. Gre za kakovostno obliko preživljanja časa v domu za ostarele in v bolnišnici. Zbirko v domu obnavljamo mesečno.

Beremo na kuolmkišti

Je bralna značka za odrasle, s katero smo začeli jeseni 2015. S projektom »Beremo na kuolmkišti« želimo udeležence seznaniti s Knjižnico Toneta Seliškarja Trbovlje in jih spodbuditi k branju in obiskovanju knjižnice. Kdor želi sodelovati pri projektu, se mora vanj včlaniti – vpis k sodelovanju poteka vsako leto septembra na oddelku za odrasle. Ko se udeleženci vključijo v projekt, dobijo zgibanko s seznamom priporočenih knjig in z nekaj vprašanji oz. temami, na katera morajo odgovoriti. Vsak udeleženec iz seznama priporočenega gradiva izbere pet knjig – ko jih prebere, je uspešno zaključil naše »bralno potovanje«, oddati pa mora tudi izpolnjeno zgibanko projekta. S srečanji zaključimo aprila, v maju pa izpeljemo tudi zaključno prireditev (v čitalnici knjižnice), na kateri podelimo priznanja za osvojitev bralne značke za odrasle in za otroke. Seznam priporočenega knjižnega gradiva se vsako leto spremeni. Vedno je tematsko obarvan in šteje 30 naslovov.

Menjalnica knjig – knjižne st'laže

Na poličkah menjalnic knjig najdete knjige iz knjižnice, ki so bile odpisane. Vabimo vse, da dodajo kakšno svojo, ki je ne potrebujejo več. V menjalnicah menjamo knjige, revije in časopise. Knjige so na voljo brez evidence izposoje. Za urejenost menjalnic na 12ih lokacijah skrbi Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje. Gradivo dopolnjujemo enkrat mesečno ali po potrebi.

Galerija in izložbeno okno

V galeriji in izložbenem oknu knjižnice lahko spremljate dejavnosti posameznikov, zavodov, društev in drugih institucij v Trbovljah. Postavitev poteka v dogovoru s knjižnico in praviloma traja mesec dni.

Knjižničarji Knjižnice Trbovlje priporočamo

Na spletni strani knjižnice zaposleni predstavljamo svoj bralni okus in vam v branje priporočamo knjige, ki so se dotaknile nas. Kratka predstavitev knjige zajema opis vsebine in predstavitev avtorja, predloge menjamo tedensko.

S Trboveljčani med knjige

S projektom želimo udeležence seznaniti s knjižnico in jih spodbuditi k branju in obiskovanju knjižnice. Vsake tri mesece bomo k sodelovanju povabili znanega oz. zaslužnega Trboveljčana ali Trboveljčanko, ki bo sestavil seznam dvajsetih najljubših knjig. Knjige bodo na razstavnem prostoru obiskovalcem na voljo za izposajo. Vsak konec leta bomo ustvarili sezname, ki bo na voljo članom in obiskovalcem knjižnice, ki bodo iskali nasvete za branje. Projekt je zaživel poleti 2017.

Beremo pred knjižnico

V poletnih mesecih za obiskovalce knjižnice pripravimo dogajanje tudi pred knjižnico. Obiskovalcem so na voljo ležalniki, knjige, revije, brošure, ki jih lahko prebirajo v prijetnem hladu, ki ga nudi senčnik.

Beseda ples glasba

V sodelovanju z Glasbeno šolo Trbovlje v enem večeru združimo plesno-glasbeno in knjižno-besedno umetnost. Besedila, ki jih berejo zaposleni v knjižnici, prostovoljci,

plesalci GŠ Trbovlje in plesna skupina VDC Zasavje interpretirajo s plesnimi gibi, pospremi pa jih lokalni glasbeniki z živo glasbo. Dogodek izvedemo vsako leto, na gledališkem odru Delavskega doma Trbovlje.

S knjigo v kino

V sodelovanju z Delavskim domom Trbovlje organiziramo premiere filmov in pogovore z njihovimi ustvarjalci. Dogodki se večkrat letno izvajajo v kino dvorani Kina Trbovlje.

S knjigo na kavo

V sodelovanju z Delavskim domom Trbovlje mesečno izvajamo pogovorne/literarne večere v Delavskem domu Trbovlje.

Mavrična bralnica

Cilj projekta je varovancem VDC ponuditi varno in toplo okolje ter sproščeno vzdušje, kraj oz. skupino za druženje, kjer lahko preživljajo del svojega prostega časa. Cilj posamičnih srečanj je udeležence pritegniti k branju in jim s pomočjo prebiranja krajših zgodb ter literarnih del za mladino (oz. ene same daljše zgodbe) pokazati čarobni svet branja, knjig ter ustvarjanja ob prebranem, slišanjem. S pogovorom o prebranem jih želimo pripraviti do aktivnega razmišljanja o prebranem, slišanjem in jih hkrati spodbuditi, da čustva in misli ob prebranem izrazijo tudi na druge načine in ne le verbalno – npr. z gibi, slikanjem, risanjem, petjem ... S projektom jim želimo tudi približati knjižnico kot ustanovo, njene zaposlene in jih seznaniti z dejavnostmi, ki jih pripravljamo in jih v te dejavnosti morebiti tudi vključiti. S projektom smo začeli jeseni 2019.

Bralci bralcem na družabnih omrežjih

Obiskovalci in člani naše knjižnice izpostavijo knjigo, ki bi jo priporočali drugim bralcem. Kratka vsebina knjige in fotografija predlagatelja s knjigo v roki se objavi na družabnih omrežjih knjižnice Trbovlje. Objavlja se enkrat mesečno.

Bralci bralcem »v živo«

Zaslужne posameznike iz lokalne skupnosti bomo povabili, da za eno popoldne prevzamejo mesto knjižničarja v naši knjižnici in obiskovalcem ter članom predstavijo svoj bralni okus, priporočijo knjigo, jim razkažejo knjižnico in spregovorijo o pomenu knjižnice kot ustanove za lokalno skupnost.

Dan Knjižnice Toneta Seliškarja Trbovlje

Ob rojstnem dnevu Toneta Seliškarja bomo vsako leto pripravili različne dejavnosti in brezplačni prvi vpis za vse starostne skupine, del dogajanja pa izvedli tudi pred prostori knjižnice na ulici 1. junija.

Zabava igrač

Knjižnica želi prirediti nočne zabave za plišaste igrače, in sicer na mladinskem oddelku, s čimer poskuša pri otrocih že v rosnih letih vzbuditi ljubezen do branja. Zadeva bi potekala takole: Otroci prinesejo najljubšega plišastega prijateljčka v knjižnico, najbolje je izbrati igračo, na katero so otroci še posebej navezani. Knjižničarke otroke skupaj z najljubšo igračo vključijo v bralno urico. Zatem je čas, da otroci zaželjijo lahko nč in se poslovijo – toda svojega plišastega prijateljčka pustijo v knjižnici, kjer se bo zabaval in tudi prespal. Ko se vrata knjižnice zaprejo, zaposleni razpostavimo igrače, kakor, da se te neznansko zabavajo, ter jih sproti fotografiramo. Plišaste živalce pozirajo, kakor

da izbirajo knjigo s police in drug drugemu berejo in skupaj listajo slikanico. Uporabljajo vse mogoče zabavne pisarniške pripomočke. V knjižnici se bralna zabava zavleče pozno v noč. Po vseh nočnih podvigih, jih knjižničarke skrbno pokrijemo, da se lahko igrače dobro naspijo. Ko se otroci vrnejo po svoje igrače, si lahko ogledajo fotografije, kako zelo se plišasti prijateljčki zabavajo. Posnetke bomo objavljali na Facebook in Instagram profilu knjižnice. Z nočnimi zabavami želimo povečati zanimanje za branje. Ko otroci vidijo svoje plišaste igrače, da prebirajo knjige, si tudi sami zaželijo brati skupaj z njimi.

Strokovnjaki pravijo, da bi takšni programi lahko prispevali h gladkemu prehodu od pasivnega branja k aktivnemu, kar je ključno, da otrok sam od sebe poseže po knjigi in bere, ne da bi mu moral brati kdo od staršev.

In prav to otroci najbolj potrebujejo, mar ne? Radi jim prebiramo pravljice, vemo pa tudi, da morajo sami od sebe poseči po knjigah. Vsi se zavedamo, kako ključnega pomena so bralni programi. Otrok ne spodbujamo k branju zgolj tako, da jim beremo, temveč iščemo nove, zanimive načine, kako jih spodbuditi, da bodo brali tudi sami.

Humanitarne akcije

V letu 2025 smo v knjižnici izpeljali dve humanitarni akciji v sodelovanju z Območnim združenjem rdečega križa Trbovlje, tako bo tudi v letu 2026.

PRILOGA 3: KADROVSKI NAČRT KNJIŽNICE TONETA SELIŠKARJA TRBOVLJE V LETU 2026

KADROVSKI NAČRT KNJIŽNICE TONETA SELIŠKARJA TRBOVLJE V LETU 2026

V skladu z Zakonom o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP, 8/25 in 77/25), Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK-I) (Uradni list RS, št. 77/25), Zakonom o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15), Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, št. 73/03, 70/08, 80/12 in 28/23), Uredbo o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2025 in 2026 (Uradni list RS, št. 109/24), Pravilnikom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Toneta Seliškarja Trbovlje ter Pravilnikom o spremembah pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Toneta Seliškarja Trbovlje

Svet zavoda Knjižnice Toneta Seliškarja Trbovlje, na seji dne 29. 1. 2026, sprejema naslednji

Kadrovski načrt za leto 2026 za javni zavod Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje

Po Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe, ki določa minimalne pogoje na podlagi triletnega slovenskega povprečja, bi morala imeti trboveljska knjižnica 9 delavcev, po standardnih izračunih (Standardi za splošne knjižnice 2018-2028) pa bi lahko imela do 16 zaposlenih. Nosilni poklici strokovnih delavcev so: bibliotekar (univerzitetna izobrazba), višji knjižničar (višja izobrazba) in knjižničar (srednja izobrazba). Pravilnik določa razmerje 50% bibliotekarjev in 50 % višjih knjižničarjev in drugih strokovnih delavcev.

V knjižnici je trenutno zaposlenih 9 delavcev. Finančno-računovodsko službo opravlja Občina Trbovlje.

Tabela št. 1: Stopnja zaposlovanja po pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot

Splošna knjižnica (za 10.000 prebivalcev) 6

Dodatno število – na vsakih 10.000 prebivalcev oziroma v deležu 3,1

Krajevna knjižnica I – na vsako enoto 1

SPECIFIKACIJA

Specifikacije minimalnega števila knjižničnih delavcev po vrstah dela za splošno knjižnico za 10.000 prebivalcev (vključena organizacijska enota osrednja knjižnica)

Specifikacija po vrstah dela

Minimalno število 6

Neposredno delo z uporabniki, obratovalni čas 45 ur tedensko 2,11

Strokovni knjižničarski delavci Dejavnosti 0,21

Strokovni knjižničarski delavci Izgradnja knjižnične zbirke 0,75

Strokovni knjižničarski delavci Domoznanska dejavnost 0,3

Strokovni knjižničarski delavci Druga knjižničarska dela 0,3

Drugi strokovni delavci Druga strokovna dela 0,35

Drugi strokovni delavci Računovodska dela 0,5

Drugi delavci Administrativna in tehnična dela 0,5

Drugi strokovni delavci Upravljanje knjižnice 1

Tabela št. 2: Stopnja zaposlovanja po Standardih za splošne knjižnice 2018-2028

10 knjižničnih delavcev do 10.000 prebivalcev*

Skupaj:

16,01

*Število prebivalcev občine Trbovlje na dan 1. 1. 2025 je 16.004 (vir: Statistični urad RS).

Tabela št. 3: Dejansko stanje

Delovno mesto	Trenutno stanje 2025	Načrt 2026	Sistemizirana delovna mesta
Strokovni delavci: Bibliotekar	4	4	5
Strokovni delavci: Bibliotekar-PRIPRAVNIK	0	0	1
Strokovni delavci: Višji knjižničar	2	2	2
Strokovni delavci: Knjižničar	2	2	2
Strokovni delavec za pripravo projektov	0	0	1
Direktor	1	1	1
Javna dela	1	1	1
Skupaj:	10	10	13

Soglasje Sveta zavoda Knjižnice Toneta Seliškarja Trbovlje je podano v Trbovljah, dne 29. 1. 2026, kar potrjuje predsednica sveta s svojim podpisom.

Predsednica sveta zavoda Knjižnice Toneta Seliškarja Trbovlje

Urška Majcen:

PRILOGA 4: CENIK 2026 - KNJIŽNICA TONETA SELIŠKARJA TRBOVLJE

 CENIK 2026	
ČLANARINA	
zaposleni	15,00 €
upokojenci, dijaki nad 18. let, redni in izredni študenti brez zaposlitve	13,00 €
nezaposleni, invalidi, člani DBC, člani do 18. leta (z dokazilom statusa)	brezplačno
pravne osebe	40,00 €
DARILNI BON	
darilni bon 1: članarina zaposleni	15,00 €
darilni bon 2: članarina upokojenci, dijaki nad 18. let, redni in izredni študentje brez zaposlitve	13,00 €
IZGUBLJENA IZKAZNICA, ZAMENJAVA IZKAZNICE	
izgubljena izkaznica ali zamenjava	2,10 €
ZAMUDNINA (za enoto gradiva na dan)	
knjižno gradivo	0,30 €
serijske publikacije	0,30 €
igrače	1,00 €
elektronsko gradivo (DVD, CD, CR)	1,00 €
e-bralnik	1,50 €
OBVESTILO O POTEKU ROKA IZPOSOJE	
1. opomin	1,00 €
2. opomin	3,10 €
3. opomin	5,50 €
4. opomin – obvestilo pred izterjavo	1,00 €
POŠKODOVANO/IZGUBLJENO GRADIVO	
nadomestni oz. nov izvod + stroški obdelave	5,00 €
poškodba/izguba delčka igrače/ kos	2,00 €
poškodovana zaščitna škatla oz. vrečka/ kos	0,50 €
poškodovana računalniška oprema	v višini stroška popravila
MEDKNJIŽNIČNA IZPOSOJA (Med knjižnicami celjskega območja je storitev brezplačna.)	
posredovanje gradiva	9,00 € na enoto
posredovanje fotokopij gradiva	2,00 € + stroški fotokopij
posredovanje iz tujine	3,50 € + stroški pošiljatelja
FOTOKOPIRANJE, TISKANJE	
A4 črno belo	0,30 € na stran
A4 barvno	0,50 € na stran
A3 črno belo	0,50 € na stran
A3 barvno	0,90 € na stran

Nadaljevanje na naslednji strani →

SKENIRANJE	
digitalno posredovanje	0,30 € na stran
NAROČENO IN REZERVIRANO GRADIVO	
naročanje ali rezervacija gradiva	brezplačno
obvestilo o gradivu na e-naslov ali z SMS-om	brezplačno
obvestilo o gradivu s telefonskim klicem	0,50 €
IZPIS	
poizvedba iz arhiva izposoje	0,40 € na stran
OSTALO	
letna članarina TRAJBI	10,00 €
kavcija TRAJBI	10,00 €
ARTIKLI	
gradivo z bukvarne	1,00 €
razglednica »Trbovlje, pogled v prihodnost«	1,00 €
PUBLIKACIJE	
Med hauzi	15,00 €
Bukmandeljč	10,00 €